NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2015/440,

annettu 16 päivänä maaliskuuta 2015,

Afrikan sarven alueelle nimitetyn Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon jatkamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2011 päätöksen 2011/819/YUTP ([1]), jolla Alexander RONDOS nimitettiin Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Afrikan sarven alueelle. Erityisedustajan toimeksianto päättyy 28 päivänä helmikuuta 2015.

(2) Erityisedustajan toimeksiantoa olisi jatkettava edelleen 31 päivään lokakuuta 2015.

(3) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa määritettyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Jatketaan Alexander RONDOSin toimeksiantoa erityisedustajana Afrikan sarven alueella 31 päivään lokakuuta 2015. Neuvosto voi päättää, että erityisedustajan toimeksianto päätetään aikaisemmin poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean, jäljempänä 'PTK', ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', arvioinnin perusteella.

Erityisedustajan toimeksiantoa varten Afrikan sarven alueella tarkoitetaan Djiboutin tasavaltaa, Eritrean valtiota, Etiopian demokraattista liittotasavaltaa, Kenian tasavaltaa, Somalian liittotasavaltaa, Sudanin tasavaltaa, Etelä-Sudanin tasavaltaa ja Ugandan tasavaltaa. Sellaisten kysymysten osalta, joilla on laajempia alueellisia vaikutuksia, erityisedustaja pitää tarvittaessa yllä suhteita Afrikan sarven alueen ulkopuolisiin maihin ja alueellisiin yhteisöihin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

1. Erityisedustajan toimeksianto perustuu unionin Afrikan sarven aluetta koskevan politiikan tavoitteisiin sellaisina kuin ne on esitetty 14 päivänä marraskuuta 2011 hyväksytyssä strategisessa kehyksessä ja asiaan liittyvissä neuvoston päätelmissä, ja joilla edistetään aktiivisesti alueellisia ja kansainvälisiä pyrkimyksiä rauhanomaisen rinnakkaiselon sekä kestävän rauhan, turvallisuuden ja kehityksen aikaansaamiseksi alueen maiden sisällä ja niiden kesken. Lisäksi erityisedustajan on pyrittävä parantamaan Afrikan sarven aluetta koskevan unionin monitahoisen sitoumuksen laatua, intensiteettiä, vaikutusta ja näkyvyyttä.

2. Poliittisia tavoitteita ovat muun muassa

a) Somalian vakauttamisen jatkaminen erityisesti alueellisen ulottuvuuden näkökulmasta;

b) Sudanin ja Etelä-Sudanin rauhanomainen rinnakkaiselo kahtena elinkelpoisena ja vauraana valtiona, joiden poliittiset rakenteet ovat vankkoja ja vastuullisia;

c) nykyisten konfliktien ratkaiseminen ja mahdollisten alueen maiden sisäisten tai keskinäisten konfliktien välttäminen;

d) alueellisen yhteistyön tukeminen politiikan, turvallisuuden ja talouden aloilla.

([1]) Neuvoston päätös 2011/819/YUTP, annettu 8 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Afrikan sarven alueelle (EUVL L 327, 9.12.2011, s. 62).

3 artikla

Toimeksianto

1. Afrikan sarven aluetta koskevien unionin politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

a) unionin tavoitteiden edistämiseksi ja unionin roolia alueella koskevan ymmärryksen lisäämiseksi pitää yllä suhteita alueen kaikkiin asianomaisiin sidosryhmiin, hallituksiin, alueellisiin viranomaisiin, kansainvälisiin ja alueellisiin järjestöihin, kansalaisyhteiskuntaan ja maastaan pois muuttaneisiin;

b) edustaa tarvittaessa unionia asiaan liittyvillä kansainvälisillä foorumeilla ja varmistaa unionin kriisinhallinnalle sekä konfliktinratkaisulle ja -estolle antaman tuen näkyvyys;

c) rohkaista ja tukea tehokasta poliittista ja turvallisuusyhteistyötä ja taloudellista yhdentymistä alueella Afrikan unionin (AU) ja alueellisten järjestöjen ja etenkin Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (IGAD) kanssa solmittujen unionin kumppanuuksien avulla;

d) seurata poliittista kehitystä alueella ja edistää aluetta koskevan unionin politiikan kehittämistä, myös siltä osin kuin kyse on Somaliasta, Sudanista, Etelä-Sudanista, Etiopian ja Eritrean rajakysymyksestä ja Algerin sopimuksen täytäntöönpanosta, Niilin altaan aloitteesta ja muista alueen huolenaiheista, jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen;

e) sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen EU:n Somaliaan nimittämän erityislähettilään ja asianomaisten alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden, Somaliaan nimitetty Yhdistyneiden kansakuntien (YK) pääsihteerin erityisedustaja ja AU mukaan luettuina, kanssa edistää Somalian osalta aktiivisesti toimia ja aloitteita, jotka johtavat vakauttamisen jatkumiseen ja siirtymäkauden jälkeisiin järjestelyihin, joissa painopisteenä on edistää Somaliaa koskevaa yhteensovitettua ja johdonmukaista kansainvälistä lähestymistapaa, luoda hyviä naapurisuhteita ja tukea Somalian turvallisuusalan kehittämistä; tämä toteutetaan muun muassa Somalian turvallisuusjoukkojen kouluttamiseen osallistumista koskevan Euroopan unionin sotilasoperaation (EUTM Somalia), Euroopan unionin johtamien merivoimien operaation (EUNAFVOR Atalanta), Euroopan unionin operaation alueellisten merivoimien valmiuksien kehittämiseksi Afrikan sarvessa (EUCAP Nestor) sekä Somaliassa toteutettavalle Afrikan unionin operaatiolle (AMISOM) edelleen annettavan unionin tuen avulla ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;

f) sovittaen toimintansa tiiviisti yhteen unionin Sudanin ja Etelä-Sudanin edustustojen päälliköiden kanssa edistää unionin näitä maita koskevan politiikan johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä tukea niiden rauhanomaista rinnakkaiseloa erityisesti panemalla täytäntöön Addis Abeban sopimukset ja ratkaisemalla avoinna olevat kattavan rauhansopimuksen vielä toteuttamatta oleviin vaiheisiin liittyvät kysymykset, joihin kuuluvat Abyein alue, jatkuvien konfliktien poliittiset ratkaisut erityisesti Darfurissa sekä Etelä-Kordofanin ja Sinisen Niilin osavaltioissa, hallintorakenteiden luominen Etelä-Sudanissa ja kansallinen sovinto. Tältä osin erityisedustaja myötävaikuttaa kansainvälisen lähestymistavan yhdenmukaisuuteen tiiviissä yhteistyössä AU:n ja erityisesti AU:ssa toimivan Sudanin korkean tason täytäntöönpanoryhmän (AUHIP), YK:n ja muiden johtavien alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa;

g) seurata tiiviisti Afrikan sarven alueeseen vaikuttavia rajatylittäviä haasteita, mukaan lukien terrorismi, radikalisoituminen, meriturvallisuus ja merirosvous, järjestäytynyt rikollisuus, aseiden salakuljetus, pakolais- ja muuttovirrat sekä humanitaaristen kriisien mahdolliset poliittiset vaikutukset ja turvallisuusvaikutukset;

h) edistää humanitaarisen avun perillepääsyä koko alueella;

i) osallistua neuvoston päätöksen 2011/168/YUTP ([1]) täytäntöönpanoon ja unionin ihmisoikeuspolitiikan toteuttamiseen yhteistyössä ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan kanssa; tähän sisältyvät ihmisoikeuksia koskevat unionin suuntaviivat, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevat ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta annetut EU:n suuntaviivat sekä Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 (2000) koskeva unionin politiikka, myös seuraamalla kehitystä ja raportoimalla siitä sekä laatimalla tältä osin suosituksia.

2. Toimeksiannon toteuttamiseksi erityisedustaja muun muassa

a) tarvittaessa antaa neuvoja ja raportoi unionin kantojen määrittelystä kansainvälisillä foorumeilla voidakseen ennakoivasti edistää Afrikan sarven aluetta koskevaa kokonaisvaltaista unionin toimintapolitiikkaa;

b) valvoo yleisesti kaikkia unionin toimia.

([1]) Neuvoston päätös 2011/168/YUTP, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2011, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta ja yhteisen kannan 2003/444/YUTP kumoamisesta (EUVL L 76, 22.3.2011, s. 56).

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii erityisedustajan ensisijaisena yhteytenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen asianomaisten yksiköiden, alueella sijaitsevien unionin edustustojen sekä komission kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä maaliskuuta 2015 alkavalla ja 31 päivänä lokakuuta 2015 päättyvällä kaudella on 1 770 000 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa avustajaryhmänsä perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvissa erityisissä poliittisissa kysymyksissä ja turvallisuuskysymyksissä. Erityisedustajan on viipymättä ja säännöllisesti ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmänsä kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että niiden henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan avustajina. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa asianomainen jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämiä asiantuntijoita voidaan asettaa työskentelemään erityisedustajan kanssa. Sopimusperusteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, lähettävän unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluviin Euroopan ulkosuhdehallinnon yksiköihin tai unionin edustustoihin, jotta edistetään niiden toimien yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä tehtävien loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaiden kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU ([1]) vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

([1]) Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

2. Alueella olevat unionin edustustot ja jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuullaan olevan maantieteellisen alueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan operaatiokohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen operaatioalueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat operaatiokohtaiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet, sekä operaation valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman;

b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on operaatioalueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen operaatioalueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon operaatioalueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla edistymistä koskevan kertomuksen ja toimeksiannon toteuttamista koskevan kertomuksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuuskysymyksistä.

11 artikla

Raportointi

1. Erityisedustaja raportoi säännöllisin välein suullisesti ja kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 36 artiklan mukaisesti.

2. Erityisedustaja raportoi alueella toimivien unionin edustustojen kanssa yhteensovitetuin tavoin parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita, kuten unionin osallistumisesta uudistuksiin, unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat mukaan luettuina.

12 artikla

Yhteensovittaminen

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä auttaa varmistamaan, että kaikki unionin välineet ja jäsenvaltioiden toimet pannaan täytäntöön johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen unionin edustustojen ja komission toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan alueella sijaitseville jäsenvaltioiden ja unionin edustustoille.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita unionin edustuston ja jäsenvaltioiden edustustojen päälliköihin. Näiden on kaikin tavoin pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa EUNAVFOR Atalanta -operaation joukkojen komentajalle, EUTM Somalia -operaation komentajalle ja EUCAP Nestorin päällikölle paikallista poliittista ohjausta sovittaen toimensa tiiviisti yhteen asianomaisten unionin edustustojen kanssa. Erityisedustaja, EU-operaatioiden komentajat ja siviilioperaation komentaja kuulevat toisiaan tarvittaessa.

3. Erityisedustaja tekee tiiviisti yhteistyötä asianomaisten maiden viranomaisten, YK:n, AU:n, IGADin, muiden kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten sidosryhmien sekä alueen kansalaisyhteiskunnan kanssa.

13 artikla

Arviointi

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin alueella toteuttamien muiden toimien kanssa arvioidaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja antaa neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta viimeistään 31 päivänä elokuuta 2015.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 2015.

Tehty Brysselissä 16 päivänä maaliskuuta 2015.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

F. MOGHERINI